

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/95/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312204530
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8312204530.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej vo veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská č. 7, Bratislava, zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou, Hviezdoslavova č. 7, Martin, proti žalovanej O. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská č. 10, Skalica, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom v Chorvátskom Grobe, Námestie Josipa Andriča č. 1, o zaplatenie 912,28 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6C 193/2012-70 z 22.01.2013 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o vyhovení žalobe a výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Nepriznáva účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 675,49 Eur s prísl. a to v splátkach po 20 Eur mesačne vždy do 20-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom marec 2013 až do úplného zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 26,16 Eur z titulu zaplateného súdneho poplatku a 68,05 Eur z titulu trov právneho zastúpenia, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že odstúpením od úverovej zmluvy zo dňa 11.07.2011 z dôvodu omeškania so splácaním úveru, žalobca v súlade s článkom III. 6.1 Všeobecných podmienok odstúpil od úverovej zmluvy s tým, že úver ku dňu 31.08.2011 sa stáva splatným. Súčasne vyzval žalovanú na uhradenie sumy vo výške 912,28 Eur. Táto suma pozostáva z úverovej istiny 721,57 Eur, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 138,67 Eur, zmluvnej pokuty za omeškanie úveru vo výške 50,30 Eur a poplatku za odklad mesačných splátok vo výške 1,74 Eur. Uvedený list bol žalovanej doručený dňa 14.07.2011. Daný právny vzťah nie je možné posudzovať len podľa ustanovení Obchodného zákonníka alebo Zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, preto je potrebné aplikovať aj ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre žalovanú priaznivejšie a neprihliadať na tie ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľov v Občianskom zákonníku a rovnako na neprijateľné podmienky. Žalobca listom z 11.07.2011 odstúpil od úverovej zmluvy. O zrušenú zmluvu ide aj vtedy, keď niektorý účastník zmluvy od zmluvy odstúpi, či už na základe oprávnenia obsiahnutého v zmluve, alebo na základe skutočností uvedených v zákone. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami ex tunc, ak nie je právnym predpisom alebo účastníkmi dohodnuté inak. Následkom odstúpenia od zmluvy je vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri

vydaní bezdôvodného obohatenia má prednosť naturálna reštitúcia, pričom peňažná náhrada prichádza do úvahy iba subsidiárne. Právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy, čím došlo k zrušeniu zmluvy a obom účastníkom zmluvy vzniklo právo požadovať od druhej zmluvnej strany vydanie bezdôvodného obohatenia. Toto bezdôvodné obohatenie, ktoré mohol žalobca požadovať od žalovanej, spočíva vo vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky formou úveru vo výške 719,10 Eur. Z tejto sumy žalovaná uhradila jednu splátku vo výške 43,61 Eur, čo bolo potvrdené tak žalobcom, ako aj žalovanou. Preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie zvyšku poskytnutých finančných prostriedkov, a to sumy 675,49 Eur a vo zvyšku súd žalobu zamietol vrátane požadovaného úroku.

Výrok o úrokoch z omeškania odôvodnil ustanovením § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. s tým, že pri aplikácii tohto ustanovenia priznal žalobcovi ako účastníkovi, ktorý mal v prevažnej miere vo veci úspech, náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá v prevažnej miere úspech vo veci nemala. Trovy konania na strane žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia.

Výrok o povolení splátok žalovanej pri úhrade predmetnej sumy odôvodnil ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu prvého stupňa, že sa zmluva odstúpením od počiatku ruší. Postup žalobcu bol v súlade s § 13 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého ak spotrebiteľ uplatní právo podľa ods. 1, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi. Z vyššie uvedeného ustanovenia vyplýva, že zákonodarca v zmluvách o spotrebiteľskom úvere pri právnom úkone odstúpenia od úverovej zmluvy nezamýšľal definovať odstúpenie ako zrušenie zmluvy od počiatku, nakoľko spotrebiteľ má povinnosť zaplatiť istinu a úrok z tejto istiny do dňa splatenia istiny. Identický postup je potom v rámci rovnosti postavenia účastníkov právnych vzťahov možno aplikovať aj na prípady odstúpenia od úverovej zmluvy vykonané zo strany veriteľa. V ustanoveniach ohľadne odstúpenia od úverovej zmluvy nie je možné sa subsidiárne opierať o Občiansky zákonník, nakoľko tento inštitút je priamo upravený v Zákone o spotrebiteľských úveroch. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná, ako aj vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalobcu v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi konania, pričom ostatné výroky napadnutého rozsudku, týkajúce sa čiastočného vyhovenia žalobe, ako aj trov vedľajšieho účastníka, ktoré odvolaním napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Pokiaľ ide o preskúmanú časť napadnutého rozhodnutia, je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému

dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca ako veriteľ predmetného úverového vzťahu, ktorý má spotrebiteľský charakter, odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy z dôvodu omeškania so splácaním úveru, a to v súlade s článkom III. 6.1 Všeobecných podmienok, pričom takýmto spôsobom k 31.08.2011 sa úver stal splatným.

Je nepochybné, že správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ v predmetnej veci aplikoval nielen ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov č. 129/2010 Z.z., ale aplikoval v predmetnej veci aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy a o vyporiadaní vzniknutého režimu bezdôvodného obohatenia a to z toho dôvodu, že ide o spotrebiteľský vzťah medzi účastníkmi, ktorý sa logicky posudzuje predovšetkým podľa všeobecných právnych predpisov, čo je v konečnom dôsledku pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takto to správne posúdil aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom vychádzal z ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré chráni spotrebiteľa aj v rovine aplikácie právnych predpisov, ktoré sú pre neho výhodnejšie, tak ako to správne urobil súd prvého stupňa.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalobcu spočívajúce v tom, že v predmetnej veci je potrebné analogicky aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, podľa ktorého ak spotrebiteľ uplatní právo na odstúpenie od zmluvy (podľa ods. 1 citovaného ustanovenia), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať až do dňa splatenia istiny a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi. Úrok sa vypočíta na základe dohodnutej úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Ak spotrebiteľ uplatní právo podľa ods. 1, veriteľ nemá nárok na žiadnu inú kompenzáciu od spotrebiteľa, okrem kompenzácie nenávratných poplatkov, ktoré veriteľ zaplatil orgánu verejnej správy v súvislosti s týmto spotrebiteľským úverom.

Toto zákonné ustanovenie garantuje práva spotrebiteľa, teda žalovanej v predmetnej právnej veci a nemožno ho aplikovať na žalobcu ako veriteľa, a to ani z dôvodu analógie, ako sa mylne domnieva

žalobca vo svojom odvolaní. Takáto aplikácia a výklad právneho predpisu by bola v rozpore nielen s jeho gramatickým znením, ale predovšetkým v rozpore s ustanovením § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože ide o nevýhodnú aplikáciu právneho predpisu pre spotrebiteľa, ktorý od predmetnej úverovej zmluvy neodstúpil, ale naopak, tento právny úkon urobil žalobca ako veriteľ.

Na základe toho správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ vychádzal zo všeobecných právnych predpisov pri riešení predmetného právneho problému odstúpenia žalobcu ako veriteľa od predmetnej úverovej zmluvy a riadil sa ustanovením § 48 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ako bolo vyššie uvedené, ustanovenie § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. sa vzťahuje na žalovanú a nie na žalobcu.

Za týchto okolností vychádzajúc z režimu bezdôvodného obohatenia, súd prvého stupňa správne ustálil skutočný dlh žalovanej voči žalobcovi a v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka, tento aj náležitým spôsobom medzi účastníkmi vyporiadal tak, ako to je uvedené vo vyhovujúcom výroku napadnutého rozhodnutia, pričom nárok na ďalšie plnenia žalobcovi nevzniká z dôvodu nemožnosti analogickej aplikácie ustanovenia § 13 ods. 3 v predmetnej veci na právny vzťah účastníkov tohto konania.

Za týchto okolností správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok v napadnutej časti, ako aj v súvisiacich výrokoch ako vecne správny potvrdil.

V ostatnom poukazuje odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na správne a výstižné dôvody súdu prvého stupňa uvedené v odôvodnení jeho rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej ako aj vedľajšiemu účastníkovi žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov, ako aj vedľajšiemu účastníkovi.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.